

Nationale Melkgeitenhouderijdag

Veelzijdigheid troef

Savannah Halter en Wilma Wolters

Net iets meer dan 200 bezoekers kwamen op 18 november naar Maarsbergen. De een wilde graag het verhaal horen over GRIB, de ander was bewust op zoek naar meer informatie over schijndracht en weer een ander kwam vooral om een gezellig praatje te maken met collega's. En gelukkig, dat kon allemaal op de Nationale Melkgeitenhouderijdag 2014.

De aard van het beestje

Coaches Antoon Sanders en Antoinette de Groot vertellen dat mensen in te delen zijn in vier typen. Zij hanteren een indeling in dieren: uil, haan, bij, vlinder. Iedere deelnemer wordt gevraagd bij het dier te gaan staan waar hij/zij denkt het type voor te zijn. *Uilen* zijn kalm, bedachtzaam en houden van feiten en structuur. *Uilen* worden vaak pietluttig gevonden, saai en conservatief. *Hanen* zijn daadkrachtig, zelfverzekerd, kunnen zaken overzien, ze zijn gericht op prestige en durven risico's te nemen. *Bijen* zijn harde werkers, eerlijk, bescheiden en loyaal aan mensen om hen heen. Ze worden wel perfectionisten genoemd, en bemoeizuchtig of fanatiekelingen. *Vlinders* zijn creatief, enthousiasmerend en positief. Ze zijn vaak chaotisch, te optimistisch, oppervlakkig en snel afgeleid. Naarmate de uitleg van de typen vordert, veranderen deelnemers soms van plek. De coaches vertellen dat ieder mens alle vier typen kan zijn, maar dat er vaak een toch uitspringt. En het grote voordeel van weten welk type je bent, is dat je meer over jezelf leert. De Groot: "Je weet dan wat je sterke en zwakte punten zijn, en door die te (h)erkennen zou je er wat op kunnen sturen. En je kunt die punten ook herkennen bij een ander type. Dat kan de communicatie verbeteren."

Over gust en schijndracht

Linda Roekevisch, nutritionist bij Gelre IJsselstreek, praatte deelnemers bij over vruchtbaarheidsproblemen bij lammeren en schijndracht bij melkgeiten. Van de 91 baarmoeders van guste lammeren die zij bekeek, leek slechts 4 procent op het oog normaal. Verklevingen (35%), vochtblazen in de eileiders (33%) en cysteuze eierstokken (20%) blijken in veel gevallen oorzaken van het gust blijven van de lammeren. Over de oorzaken hiervoor en eventuele behandelingen is nog weinig bekend. Schijndracht bestaat uit een met vocht – tot soms wel 8 liter – gevulde baarmoeder. Verder is er een persistent geel lichaam aanwezig (wat zorgt voor een hoog progesteronniveau). De geit is tijdelijk onvruchtbaar en produceert minder melk. Schijndracht kan lang in stand blijven; net zo lang als een dracht. Vanaf 28 dagen is schijndracht door middel van echoscopie goed diagnoseerbaar. De oorzaak van schijndracht is niet precies bekend. Waarschijnlijk heeft het een multifactoriele achtergrond. Het lijkt bij oudere geiten meer voor te komen dan bij jaarlingen. Behandeling bestaat uit het toedienen van prostaglandine. Daardoor gaat het geel lichaam in regressie en daalt het progesteronniveau, trekt het vocht binnen 11 dagen uit de baarmoeder en wordt een geit weer rits. Behandeling voorkomt een verdere daling van de melkproductie.

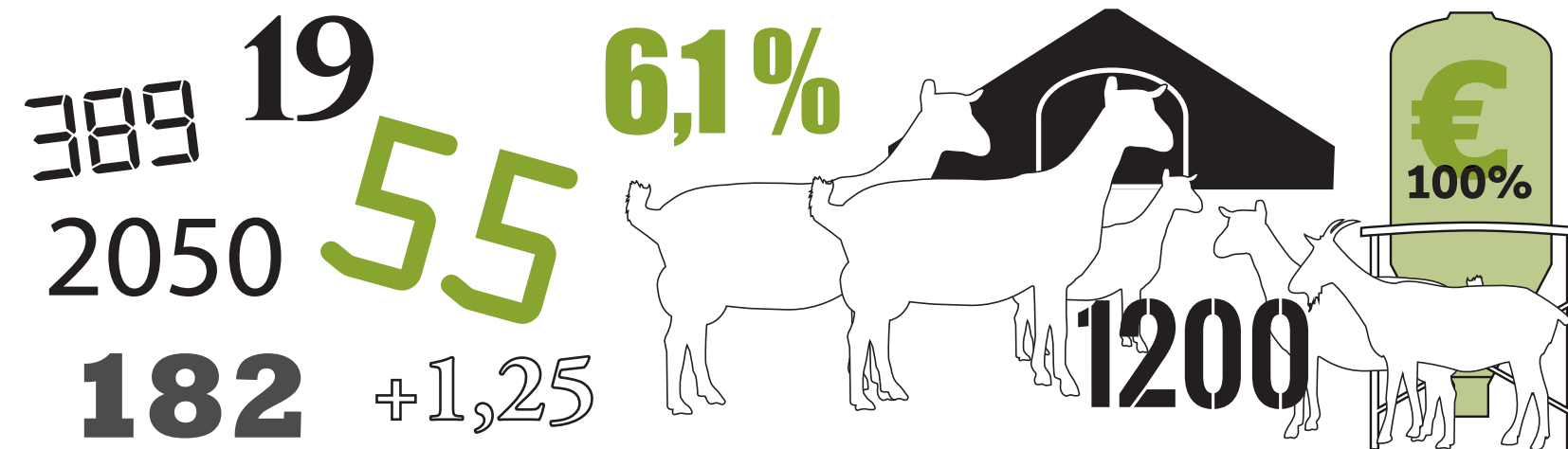
GRIB: eindelijk is het er, het uniforme bedrijfsvergelijk

Hoogtepunt van de dag was de onthulling van GRIB: het managementsysteem dat voerleveranciers in samenwerking met Elda en LTO hebben opgezet en wat de sector vooruit moet helpen door uniforme kengetallen voor individuele bedrijven te berekenen. Jeannette van de Ven onthulde het Geiten-Rendement in Beeld-logo en sprak de hoop uit dat alle geitenhouders de voordelen van het systeem zien en er graag mee willen werken. In de middag ging geitenspecialist John Bruin (ForFarmers Hendrix) in een workshop dieper in op GRIB. GRIB berekent uniforme kengetallen voor individuele bedrijven, en als veel bedrijven meedoen, kunnen er kengetallen over de sector verzameld worden. "Belangrijk kengetal is voerwinst. GRIB is een management-tool voor dagelijks management. Je krijgt

inzicht in cijfers, waardoor je kunt sturen op voerkosten, melkproductie, vet- en eiwitproductie, bezetting." De resultaten die het systeem je kan geven, staan of vallen met invoer van juiste gegevens. Daar dient de gebruiker zorg voor te dragen. Een groot deel van de gegevens wordt automatisch ingelezen of ingevoerd. Het gaat dan om dieraantallen, btw, het ruwvoeraandeel, de kostprijs van ruwvoer, de melkprijs. Handmatige invoer is soms toch noodzakelijk. Verder heeft de gebruiker zelf de touwtjes in handen en bepaalt hij wie wat mag inzien of veranderen. Een uitdraai kan resultaten op verschillende manieren weergeven: per geit per jaar, per m² pot, per geit per dag, per 100 kg melk, per 100 kg fpcm. Ook de voerwinst kan op drie manieren berekend worden.

De workshop leverde nogal wat discussie op, met name over de automatische invoer van een ruwvoerprijs. Niet elke geitenhouder leek daar blij mee; het zou kennis en in de afgelopen jaren opgedane ervaring volledig in de wind slaan. Bruin gaf aan dat de aanname van één prijs voor alle ruwvoer een nauwkeuriger resultaat zou geven dan vele aannames van vele verschillende ruwvoerders. Bruin meldde dat het systeem op dit moment bij 8 geitenbedrijven getest wordt. Deze test zal de laatste pijnpunten aan het licht brengen en die zullen worden verbeterd. Dan is het systeem klaar om begin 2015 aan alle geitenhouders aan te bieden.

Voor vragen rondom GRIB kun je een e-mail sturen naar grib@elda.nl. Bekijk de animatie op <https://www.youtube.com/watch?v=UyMqeGDUew4>

Antibioticagebruik: wanneer grijp je in bij een ziek dier?

Workshopleider Manon Houben (varkensdierenarts en onafhankelijk adviseur) zette geitenhouders aan de ene kant van de zaal en de periferie aan de andere kant. Zij leidde het gesprek dat vervolgens ontstond tussen beide groepen. Punt van discussie: moet je meteen ingrijpen bij het vermoeden van een ziek dier? Houben vertelt dat de weerstand tegen een ziekte bestaat uit de huid, samen met de bacteriën die erop leven. Wil je werken aan vermindering van antibiotica, dan moet je deze twee zaken aanpakken. Je kunt ziekteverwerkers bestrijden en door middel van vaccinaties en voedingssupplementen gezonde

dieren creëren. Maar de vraag blijft wanneer je ingrijpt bij ziekte? Houben adviseert om te achterhalen waarom de ziekte op het ene bedrijf een grote uitbraak is en op het andere bedrijf niet. Houben gelooft dat de beslissing om antibiotica in te zetten (te) vaak wordt ingegeven door angst (verlies van productie, ontstaan van schade). Geitenhouders beamen dit voorzichtig. De periferie kan goed begrijpen dat geitenhouders snel reageren met medicijnen. Ook zij zien de risico's van niet-behandelen. Houben sluit af met een vraag aan de periferie: kan zij op dit punt wellicht een passende oplossing vinden?

Vele luisterende oren voor Manon Houben.

